

Vrtieť psom. Alebo ohýbanie reality

Mnohí z vás tento výraz poznajú. Pre tých, ktorí nie, malé vysvetlenie. Vrtieť psom je názov filmu z roku 1997 z dielne režiséra Barryho Levinsona a scenáristov Hilary Henkin a Davida Mameta. Originálny názov je Wag the Dog. Film začína hláškou: „Prečo pes vrtí chvostom? Pretože pes je múdrejší ako jeho chvost. Ak by bol múdrejší chvost, vrtel by psom on.“ Film je o mediálnom triku a manipulácii. Je o tom, že prostredníctvom vymyslenej vojny a následnej záchrany jedného vojaka, ktorý akože po jej skončení uviazol na nepriateľskom území, sa zakryje prevalenie intímneho vzťahu prezidenta s mladým dievčaťom. V takejto situácii treba obrátiť pozornosť občanov rýchlo na niečo iné. Navyše sa blížila voľba. Poradca prezidenta vymyslí akože vyhlásiť vojnu Albánsku. A médiá vysielajú zábery z vojny natočené vo filmových ateliéroch. Na škandál prezidenta sa zabudne, lebo ľudia sa sústredia na vojnový konflikt.

Ohýbanie reality.

Podstatou vrtenia psom je ohýbanie reality. Ide už o všeobecne používaný výraz, ktorého podstatou je odvádzanie pozornosti od niektorých tém. Keď sa stane nejaký „problém“, od ktorého je potrebné odvieť pozornosť, musí sa vyvolať nejaký iný a pozornosť ľudí nasmerovať naň. Pôvodný problém sa vytratí a všetci riešia ten „nový“. **Médiá nepovedia priamo, čo si majú ľudia myslieť, ale nasmerujú ich na to, na čo majú myslieť a čím sa zaoberať.** Najväčší úspech má presmerovanie ľudí myslieť na niečo, čo má emocionálny podtón. Podsúvanie takýchto zástupných tém je účelové, okrem presmerovania pozornosti inam je sekundárnym cieľom zvýšiť sledovanosť či čítanosť. Ak je čitateľ „príčetný“, vie dekodovať, o čo v skutočnosti ide. Manipulátori a médiá však počítajú s tým, že v dnešnej dobe je takých málo, nie že by toho neboli schopní, ale väčšina ľudí je zahľtená toľkými informáciami zo všetkých strán, že jednoducho nedekoduje. Rezignuje a nechá sa viesť.

K podstate.

Prečo takýto rozsiahly úvod. V denníku SME sa dňa 23.04.2023 objavili dva články, ktoré sa venovali kauze, nazvime ju pracovne pre lepšiu orientáciu Harabin-Jančkárová.

Jeden článok napísal redaktor Peter Kováč pod názvom „Súdna rada sa zastala Branislava Harabina. Sudcovia musia vychovávať spoločnosť, odkázala jej členka“, ktorý sa dňa 24.04.2023 objavil pod zmeneným názvom „Komentátori vraj bohapusto zaútočili na Harabina. Sudcovia chcú vychovávať spoločnosť, zaznelo v súdnej rade“ a aj čiastočne zmeneným obsahom.

Jeden komentár napísala Nataša Holinová pod názvom „Harabin robí búrku v šerblíku“.

V úplnom úvode Peter Kováč píše: Počas pandémie nenosil rúško, opatrenia hygienikov označoval za nulitné, a keď mu polícia chcela dať pokutu, odmietol spolupracovať. Sudcu Branislava Harabina **sa však** Súdna rada pred pár dňami zastala.

Jeden malý slovný zvrat. „Sa však“. A čo všetko dokáže, keď je zasadený do vety na tom správnom mieste. Upriamuje sa celkom bez kontextu pozornosť čitateľa na to, že Branislav Harabin nenosil rúško. Teda, čokoľvek a akokoľvek rozhodne, treba vnímať cez prizmu ignoranta protipandemických opatrení, a ako u takéhoto je neprípustné resp. minimálne podozrivé, že sa ho niekto zastane. Ak sa ho zastane navyše súdna rada, treba byť v pozore a pozrieť sa jej na zúbky. A čitateľ je nasmerovaný. Nie je ani tak dôležité kam, ale odkiaľ.

V článku Petra Kováča sa dočítame: Väčšina jej členov (pozn. súdnej rady) **má pocit**, že Harabin čelí neprimeraným mediálnym útokom. Problém vidia najmä v tom, že Branislav Harabin, **syn niekdajšieho ministra spravodlivosti** Štefana Harabina, sa začiatkom marca **dostal** do štyroch príspevkov v médiách.

Z tohto je zrejmé, že sa ďalej rozbieha vrtenie psom. „Syn niekdajšieho ministra spravodlivosti“...aký má toto súvis s jeho rozhodnutím? Žiadny, ale hodí sa ako nenápadne upriamiť pozornosť, že tu už niečo nebude určite v poriadku. Veď ako vyplynulo aj z viacerých komentárov pod mediálnymi výstupmi, ľud sa chytil, „aký otec taký syn“. A „dostal do štyroch príspevkov v médiách“. To akože ho niekto len tak mimochodom spomenul? Nie, on bol centrom týchto „príspevkov“. K ich kvalite sa vyjadrím postupne.

Peter Kováč ďalej píše: Začalo sa to, keď šéf NAKA Ľubomír Daňko v relácii Silná zostava v RTVS oznámil, že to bol práve Harabin, kto polícii neschválil úkony voči 77-ročnému dôchodcovi podozrivému, že sa vyhrážal moderátorky Marte Jančkárovej. Neskôr vyšlo najavo, že šlo o plánovanú domovú prehliadku, ktorú polícia žiadala aj preto, že dôchodca z Poltára mal v držbe zbraň. „My sme sa museli zariadiť, osobu sme zadržali“ vysvetľoval Daňko. **Postoj sudcu však políciu spomalil. Na rozhodnutie čakala niekoľko dní a súhlas napokon nedostala. Štandardne rozhodujú súdy o takých návrhoch do pár hodín.**

Presne tak. Začalo sa to Daňkom. Šéf NAKA v priamom prenose „podhodil“ občanom sústo. Hoci vedel, že ide o utajovaný úkon a sudca sa nemôže nijako vyjadriť (ak nechce porušiť povinnosť uchovávať veci v tajnosti podobne ako on). On, ako šéf NAKA pritom zrejme žiadne úkony v tejto veci priamo nevykonával, a teda fakt neviem, prečo mal informácie, ktorý sudca a ako rozhodol či nerozhodol. Ale dobre, nech ich mal. Podstatné je, že ich v štádiu, keď to všetko bolo v režime utajenia, zverejnil aj s menom sudcu. A prečo meno sudcu? Lebo Harabin. Treba viac? Netreba. A netreba ani dôvody (ktorý pán Daňko zrejme tiež poznal), pre ktoré tak Harabin urobil. To by totiž vrtenie psom spomalilo.

Pán Kováč navyše klame. Polícia nečakala na rozhodnutie niekoľko dní. Branislav Harabin rozhodol štandardne do niekoľkých hodín v rovnaký deň (01.03.2023), ako mu prišiel návrh. Polícia si prišla pre rozhodnutie na druhý deň ráno. Asi netreba vysvetľovať, prečo sa to neposiela poštou. Odkiaľ to viem? Existujú totiž aj novinári, ktorí majú snahu a záujem písať objektívne. Potom je aj prípadná kritika kritikou a nie útokom. Oznámenie o nevydaní príkazu som si celé v anonymizovanej podobe totiž prečítala tu

https://plus7dni.pluska.sk/kauzy/ma-vobec-pripojenie-web-pytal-sudca-ked-chceli-77-rocnemu-brat-pocitace?itm_brand=plus7&itm_template=hp&itm_modul=plus7_topbox&itm_position=5

Pán dôchodca mal v legálnej držbe zbraň, ktorú bolo možné od neho získať zákonným spôsobom mimo potreby vykonať domovú prehliadku, čo sa aj stalo. A nikoho nevyrušuje, pána redaktora už vôbec nie, že ho polícia prepustila zo zadržania bez vznesenia obvinenia. Lebo to znižuje kadenciu otáčok vrtenia psom, a to sa nehodí. Potom občania môžu očakávať, že ak ktokoľvek spácha niečo, čo bude priestupkom, príde NAKA s prehliadkou bytu či domu a zoberie všetko, čo by sa náhodou mohlo hodiť. Lebo sudca ju bez rozmýšľania či strachu, čo povedia médiá, vydá.

Vráťme sa k článku. Píše sa v ňom: Zmienka o Harabinovi sa dostala do správ RTVS a spomenuli ho aj komentátori portálu Postoj a Denníka N. V prvom prípade zaznelo, že „nad konaním Harabina sa zastavuje rozum“, v druhom komentátor povedal, že „úprimne pochybuje o rozumových schopnostiach“ Harabina mladšieho.

Takto vážení čitatelia. Pokiaľ by mali všetci títo „znalci“ situácie k dispozícii text, ktorým konajúci sudca nevyhovel návrhu na vykonanie domovej prehliadky, a z ktorého by bolo zrejmé, že dôvodil úplne mimo a svojvoľne nevyhovel návrhu, bolo by toto prípustnou kritikou, hoc na hrane. Nikto z nich však tento text nečítal. A vôbec im to nevadilo, práve naopak. Útočili na sudcu, lebo „emócie“, ktoré podsunuli aj ľuďom. Pritom, ak by si ktokoľvek, kto aspoň raz išiel okolo trestného práva, prečítal, čím dôvodil Branislav Harabin, musel by konštatovať, že rozhodol správne a zákonne, a že

ten, kto tu triviálne pochybil, je NAKA. Ale vec sa podarila. Aj člen súdnej rady Andrej Majerník na zasadnutí súdnej rade hovoril o tom, že keď počúval v Silnej zostave obsah emailu odoslaného pani Jančkárovej, pochopil obavy. Určite, akurát, že vôbec nebolo ani náznakom nikde preukázané dôvodné podozrenie, že emaily písal onen 77 ročný pán. Ten pán totiž jediné čo urobil bolo, že z pevnej linky zavolał redaktorke a použil veľmi vulgárny slovník. Čo nie je málo. Ale ako napísal sudca Harabin, odôvodnenie pre potreby vydania príkazu na domovú prehliadku, že nemožno dopredu vylúčiť, že podozrivý je aj autorom emailov uvedených v uznesení o začatí trestného stíhania (teda v štádiu, keď nebol z ničoho obvinený), **pretože spôsob vyjadrovania, ako aj obsah týchto prejavov je sčasti zhodný**, je absolútne nedostatočný a extrémne všeobecný. „Nikde nebol sprítomnený žiadny ani len náznak spájajúci predmetné emaily s podozrivým dôchodcom. V návrhu na vydanie domovej prehliadky nie je žiadnym spôsobom vysvetlené, ako majú veci, ktoré by mali byť pri domovej prehliadke zaistené (strelná zbraň, ďalšie zbrane v podobe bodných, sečných alebo strelných, alebo iné predmety, ktorými je možné vykonať útok voči telu dôraznejším, mobilné telefóny a iné elektronické zariadenia ako počítače a tablety slúžiace na komunikáciu, prípadne také zariadenia doposiaľ nešpecifikované, elektronické a mechanické zariadenia slúžiace na vyhotovenie listov a písomností v tlačenej podobe /tlačiarne, písacie stroje a pod./, SIM karty, dôkazy vo forme chemických a biologických stôp) súvis s trestným konaním vedeným v tom čase pre prečin nebezpečného vyhrážania.“ Podozrivý dôchodca mal na vyhrážku pani Jančkárovej použiť pevnú linku, ktorú nebolo žiaden problém stotožniť, čo sa aj stalo.

Ale verejnosti sa to prezentovalo tak, že na to „naletel“ aj člen súdnej rady, ktorý bol oprávnené zhrzený z obsahu emailu, lenže tento nemal žiaden súvis s podozrivým, vo vzťahu ku ktorému Branislav Harabin nepovolil domovú prehliadku.

Pán Kováč píše, že diskusiu zmierňoval šéf súdnej rady Ján Mazák, Lucia Berdisová či advokát Andrej Majerník (pozn. ani jeden z nich nie je sudca, všetci traja sú právnici). „Sudca musí zniesť určitú mieru kritiky a musí byť zdržanlivý“.

Predovšetkým, nič nezmiernovali, mali len iný názor. To je rozdiel. A opäť, kritizovať môžete niečo, čo poznáte. Nikto z tých novinárov, ktorí „spomenuli“ Branislava Harabina nepoznal jediné slovo z jeho oznámenia o nevydaní príkazu. Nikto. Zrejme okrem pána Daňka.

A ďalej sa vrtelo.

Autor v článku uviedol, že „za (prijaté uznesenie súdnou radou) bola aj sudkyňa Jelinková Dudzíková, ktorá sa v minulosti zviditeľnila najmä tým, že podala žalobu na niekdajšiu ministerku spravodlivosti Máriu Kolíkovú za SaS. Výborná práca, už čitateľ presne vie, o čom rozmýšľať. Nie o tom, o čom mal byť článok. O tom, že Harabin nenosil rúška a Jelinková podala žalobu na ministerku.

Pán Kováč tiež napísal, že Ján Mazák a podpredseda rady Ján Gandžala prijali **aspoň** odlišné stanovisko k situácii. Podotkli v ňom, že s ojedinelými hanlivými výroky médií síce nesúhlasia, no podľa nich samy osebe ani nemôžu zasahovať do nezávislého postavenia sudcov a sudkýň, ako sa píše v schválenom stanovisku.

Pán redaktor si asi neaktualizoval toto odlišné stanovisko, pretože medzičasom zo stránky súdnej rady zmizlo a pribudlo tam iné, obsahovo síce totožné, ale pod iným názvom a podpísané Jánom Mazákom, Jánom Gandžalom, Katarínou Javorčíkovou a Ľudovítom Bradáčom.

Myslím si, na rozdiel do Jána Mazáka, že takéto útoky zasahujú do nezávislosti postavenia sudcov. Pripomínam, že v zmysle § 3a písm. c) zákona o súdnej rade, súdna rada prijíma opatrenia na posilňovanie dôvery verejnosti v súdnictvo. Nie, neznamená to, že má chrániť sudcov, ak pochybia. Má chrániť občanov pred tým, aby sudcovia, ktorí nepochybili, boli terčom osobných útokov. Lebo nezávislý a nestranný sudca, ktorý sa nezľakne, je vymoženosťou občana a nie vymoženosťou sudcu ako takého. Len taký sudca dokáže rozhodovať bez toho, aby poľahol tlaku. V každej jednej veci. Lebo ak podľahne v „mediálnej kauze“, musí byť každý jeden občan v strehu, lebo môže podľahnúť aj v nenápadnej kauze, ktorá sa ho týka alebo bude týkať v budúcnosti.

Utajené navždy?

Peter Kováč píše: Snahu verejnosti pochopiť Harabinov zamietavý postoj k domovej prehliadke u seniora z Poltára komplikuje, že všetky informácie sú utajené. **Súd ani spätne nemôže sprístupniť dôvody, pre ktoré úkony zamietol**, a viacerí členovia súdnej rady vyčítajú šéfovi NAKA, že vôbec menoval rozhodujúceho sudcu.

Vážený pán redaktor, **nie je to pravda**. Neviem, odkiaľ a na základe čoho ste prišli na to, že súd ani spätne nemôže sprístupniť dôvody, pre ktoré úkony zamietol. Úkon bol už odtajnený, a ak ste mali skutočný záujem na objektívnom informovaní verejnosti bez zavádzania, mohli ste si ho vyžiadať, ako to urobili aj iní novinári.

Harabin robí búrku v šerblíku.

Nataša Holinová rovnakého dňa v rovnakom denníku (SME) napísala pod týmto názvom komentár. Uviedla v ňom aj toto: polícia hľadala toho, kto sa redaktorke Marte Jančkárovej nebezpečne vyhráža,

a keď ho našla, sudca Harabin ml. jej nedovolil domovku u podozrivého, hoci je držiteľom zbrane. **Na dôvody tohto rozhodnutia sa pýtať neradno, lebo podlieha režimu utajenia**, ale zdá sa, že nie každého tu trápi, že pred piatimi rokmi zastrelili novinára – keď ho pred tým polícia neochránila a Kaliňák sa veselo smial.

Že už vec nie je v režime utajenia, som napísala vyššie. A „neradno“, lebo náhodou by sa dozvedelo, čo v ňom je, a potom by sa ťažko pracovalo s emóciami čitateľov a podsúvalo im, ako je tu kategória bezcitných ľudí, ktorých netrápi smrť novinára. Polícia mala a mohla chrániť novinárku, má na to spôsoby, navyše v situácii, keď pisateľ či pisatelia výhražných emailov stále zrejme behajú po slobode. Minimálne nás všetkých o ich dolapení pán Daňko neinformoval v žiadnej relácii.

Komentátorka ďalej píše: Ak si časť súdnej rady myslí, že novinár (navyše komentátor) nesmie vysloviť názor, že „úprimne pochybuje o rozumových schopnostiach“ akéhokoľvek antirúškara len preto, lebo dotýčný je súčasne sudca, veľmi sa mýli.

Pani Holinová, tak ešte raz. Ak by Branislav Harabin nosil súčasne rúška hoc aj dve, bolo by vaše rozhorčenie menšie? Rozhorčenie, že urobil rozhodnutie, o ktorom nič neviete? Ale píšete. Ktoré ste nevideli a ani nepotrebuje vidieť? Každý „obyčajný“ novinár, alebo aj ten, ktorý je označovaný za „komentátora“ má samozrejme právo kritizovať. Ako sa dá ale kritizovať niečo, čo nikdy nečítal. No nijako. A pripomeniem, vecná kritika je o veci, v tomto prípade o nevydaní príkazu na domovú prehliadku, nie o osobe, nie o tom, čím bol alebo je jeho otecalebo jeho sestra, nie o tom, či nosil rúška alebo nenosil, nie o tom či, má je neviem...tetovanie, či má dlhé vlasy a väčšina ich nemá alebo naopak.

Autorka si myslí, že nenosenie rúška a nerešpektovanie v danom čase opatrení proti šíreniu covidu, je prinajmenšom havária so sudcovskou etikou, a sama by bola veľmi nerada, keby jej eventuálnu potrebu rozhodnúť spor obslúžil takýto sudca.

Nuž, na slovenských súdoch máme elektronický náhodný výber, takže prípadný účastník súdneho sporu si nemôže vybrať, kto bude jeho vec na súde rozhodovať. Ani obžalovaný, keďže Branislav Harabin je trestný sudca. Môžem však napovedať, ako postupovať.

Ak bude pani redaktorka v budúcnosti prípadne z niečoho obžalovaná, z hocijakého trestného činu (iba vtedy rozhoduje sudca Harabin, civilné spory nerozhoduje), ktorého by sa prípadne mala dopustiť v obvode mesta Bratislava (od 01.06.2023 tu budeme mať jeden prvostupňový trestný súd pre celú Bratislavu) a náhodne bude jej vec pridelená do senátu Branislava Harabina, môže ho namietnuť, že nenosil rúško, a že preto bude v jej veci konať zaujato. Ak bude u nej prípadne

vykonávaná domová prehliadka, ktorú nariadi sudca Harabin, dozvie sa to až tesne pred jej vykonaním.

Záverom Nataša Holinová píše: **Z reakcie súdnej rady veľkými očami pozerá skôr túžba, aby sa nikto neopovážil verejne hodnotiť sudcov. Na to by mali v rade okamžite zabudnúť** a pripomenúť si, že naopak, oni sú povinní vysvetľovať verejnosti svoje rozhodnutia, pretože súdne konanie je verejné. Až na výnimky, takže teraz naozaj Harabin svoje rozhodnutie vysvetľovať nemusí. To však nič nemení na skutočnosti, že myslieť si možno o tom čokoľvek slobodne, pretože vyhrážky pre Jančkárovú zneli naozaj príšerne a na Slovensku pred piatimi rokmi zastrelili novinára. Základná zrážka spočíva v premise „za nedôveryhodnosť súdnictva môžu médiá“. Nie. Ak médium informuje o postojoch a činoch sudcov a ak to znižuje dôveru verejnosti v súdy, sudca to zapríčinil sám a od súdnej rady sa očakáva iba toľko, že bude súdna.

Záver hodný najvyššej frekvencie otáčok vrtenia psom. „Ak médium informuje o postojoch a činoch sudcov a ak to znižuje dôveru verejnosti v súdy, sudca to zapríčinil sám a od súdnej rady sa očakáva iba toľko, že bude súdna.“ Kde je v článku pána Kováča alebo pani Holinovej, alebo v relácii Silná zostava, v článku na Postoji, v podcaste Denníka N, jediná vecná informácia so znalosťou veci, kde je jediná veta o vecnej kritike postupu sudcu Harabina, fakt neviem. Novinári (niektorí) by mali okamžite zabudnúť na to, že verejnosť neodhalí, že takéto mediálne výstupy nie sú ničím iným, iba snahou manipulovať verejnosť tým správnym smerom cez útoky na osobu sudcu. Takýto článok totiž žiadny „súdny“ novinár nenapíše. Ibaže má na to dôvod.

Rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie JUDr. Branislava Harabina so stručným komentárom možno nájsť tu:

<http://www.pravnelisty.sk/rozhodnutia/a1217-policajna-medialna-hra-angazovani-novinari-a-sudca-branislav-harabin>